Ч. 227 (10.610). Львів, неділя 11. жовтня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передпол.“
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

Нова хвиля терору в Італії.

Різанина у Фльоренції. — Крайні засоби. — Безсилля опозиції.

Одно з найкращих міст у світі, під небом і у підсоні, яких завидять йому тисячі столиць — Фльоренція славна тишею музеїв стала видовищем розпустних вуличних пристрастей і сплямила себе кровю фанатичної партійної боротьби. Один стріл нервової людини, одно необачне вбивство фашиста стали іскрою киненою у запальний матеріял фашистівських організацій, що спалахнули жадобою помсти. Невинні люде, непричетні до конфлікту кількох масонів з фашистами, впали жертвою помсти. По приватних домах масонів, редакціях та осідках їхніх організацій перейшла хвиля погрому. Аж поліція на приказ вищої влади мусіла покласти край різанині.

Такі факти, до яких звик поважний Европеєць, виринають у своєрідним світлі, коли взяти на увагу суспільні умовини даної держави. Італійський уряд належить до тих, що почувають себе дуже міцно забезпеченими перед несподіванками будуччини. Він має за собою два міліони зорганізованих членів партії, яка служить йому, ще й всі важнійші становища в державі поручені оборонцям фашизму. Якже-ж розяснити собі терор звернений проти спокійних громадян, під проводом місцевої центральної організації, коли злочин убивства одного фашиста могла негайно судити влада, прихильна, а може й приналежна до тої самої партії?

Нагальний італійський темперамент не вистачає для розяснення такого факту. Така подія має своє джерело в усій атмосфері нинішнього суспільно-політичного ладу, створеного фашизмом. Фашизм не в силі стерпіти ніякої опозиції. Він хоче здійснити ідеал диктатури, перед якою всі політичні партії та суспільні організації корились би як перед своїм зверхником. Цей зверхник має бути не тільки представником фактичної найвисшої влади, але й втіленням нового національного світогляду. Правда, фашизм не має ще свого Маркса, Леніна і десятка инших славних теоретиків, які вложили систему нового суспільного ладу в сотках грубезних томів і міліонах тоненьких брошурок. Мусcоліні хоче покищо вдоволитись засобами загаданої военної влади, що йде напробій, здійснюючи ідеї Макіявеля і підтримуючи наскрізь партійну пресу.

Вся його сила це розпорошені сили опозиції. Пригадаймо коротко історію її боротьби з фашизмом. Минуло 15 місяців від хвилини, коли опозиція ввійшла до парляменту. По вбивстві Матеотіого вона збитою лавою 150 послів покинула Авентин на знак протесту. Парлямент зачинено і Мусcоліні обіцював реформи. Та замісць реформ зачинив він ще й сенат і спеціяльними декретами наложив намордник усій опозиційній пресі. Журналістична кампанія опозиції, щоби поставити під суд ґенерала Боно як безпосередного співвинуватця у вбивстві Матеотіого скінчилась невдачею. На мент було враження, що опозиція відбере собі свій вплив. При новім відкриттю парляменту уже наскрізь фашистівськім, повстала нова опозиційна партія під проводом старих досвідчених дипльоматів — Джолітті та Орляндо. Це був мент, коли два відламки опозиції могли злитись в один фронт і вернутись спільно до парляменту, де двіста голосами, під проводом досвідчених політиків, могли би зломати фашистівську більшість. Опозиція зробила помилку продовжуючи свою сецесію. Моральний принціп, яким хотіла захитати Мусcолініого, був ним знехтований. Співвинуватці в злочині Матеотіого мали піддержку безпардонного уряду. Ґен. Де Боно не тільки був звільнений від обвинувачень, але ще й назначений ґубернатором Лібії. А Мусcоліні провів у своїм парляменті одноголосні закони проти масонів, проти нефашистівських державних урядовців, а навіть про обмеження компетенції парляменту. Фашистівський денник писав вітверто, що байдуже, чи парлямент взагалі ще збереться, тому, що єдиною головною дієвою особою на політичній сцені лишається фашизм.

Инші партії знову розпорошились зі спільного фронту і пробують на власну руку боротись з фашизмом. Чи далеко підуть вони в цій боротьбі, можна нині сумніватись по таких прикладах як у Фльоренції. Ні одна з партій не може собі нині дозволити на такі засоби терору як державна.

Льокарно.

Продовження неясної атмосфери.

Увесь тягар дискусії перенісся підчас третього засідання конференції на справу забезпеки східних гарантійних договорів. Пункти порозуміння між Францією і Німеччиною з великою легкістю зясували у своїх промовах Бріян і д-р Лютер. За те, коли прийшлось формулувати відношення до східної забезпеки, предложено кілька ріжних проєктів. До одного спільного рішення не мають надії дійти хутко. Франція настоює дуже енерґійно на тім, щоби спеціяльні договори Німеччини з Польщею та Чехословаччиною мали ще гарантію Франції, на випадок, як би були нарушені. Таке становище вважає Франція не тільки своїм обовязком як союзниця Польщі та Чехословаччини, але як оборонниця Версайського договору.

Німецька делеґація пробує оминути у рейнськім пакті натяків на Версайський договір і хоче на місце французького проєкту: поодиноких спеціяльних пактів, увести одну загальну систему ґарантій. Нема покищо підстав думати, що останній оптимістичний настрій Бріяна виправдається; на його гадку участь чеської та польської делеґації мала би влекшити цю справу. Так само добре враження Бріяна та д-ра Лютера з взаємної довірочної розмови, яка попередила офіціяльні наради, не пересрішає в нічому успіх наміченої згоди.

На довгім, трьохгодиннім засіданні розглядали справу вступу Німеччини до Ліґи Націй. У результаті пять делеґацій шукає одної форми, яка могла би всіх задовольнити. Нові тексти будуть предложені під дискусію. Бельгійський делеґат Вандервельде подав компромісовий проєкт: коли Німеччина вступить до Ліґи Націй, Франція предложить Лізі заяву тільки від себе, що на випадок атаки Німеччини на Польщу, вона боронитиме Польщі. Ця заява не могла би ввійти до тексту ґарантійного пакту.

Місяць жовтень є місяцем української книжки. — Пошануйте українську книжку, не дозвольте, щоби вона плісніла на складах, відведіть їй почесне місце у своїй хаті!

Москва і Варшава.

Поїздка Чічеріна в світлі поглядів російської еміґрації.

Вчора подали ми голос органу Мілюкова про поїздку Чічеріна до Варшави та Берліна, а сьогодня хочемо познайомити наших читачів з голосами двох инших, своєю ідеольоґією протилежних, еміґраційних органів російської преси. Маємо на увазі берлінський правий „Руль“ та парижський комуністичний „Парижскій Вестник“.

„Руль“ пише про поїздку таке:

„Тому, що неминуча потреба замирення Европи дається чимраз пекучійше відчувати а гін до її заспокоєння з дня на день стає чим раз більше непобориме, то всі зусилля Москви не допустити до цього виявилися марними і для Чічеріна, уча старої дипльоматичної школи не оставало нічо иншого, як в останній момент перед конференцією в Льокарно особисто відвідати Варшаву. При цім, уже всупереч усякій традиції, російська преса не тільки не старалася затаїти напушистими фразами п р а в д и в у ц і л ь т о ї д е м о н с т р а т и в н о ї п о д о р о ж і, але навпаки всіми способами старалася розкрити всі карти. Не дивно теж, щ о В а р ш а в а р а д о в і д г у к н у л а с я н а т у д е м о н с т р а ц і ю та влаштувала для Чічеріна врочистий привіт з банкетами, тоастами і промовами, з а я к и м и даремно було би дошукуватися яких небудь реальних наслідків крім, зрештою, святочного закріплення ризького миру, иншими словами кажучи, заключення свого роду гарантійного пакту“.

„Такий перший успіх Чічеріна. Щож до безпосередньої мети демонстрації, то Чічерін добився, на жаль, зовсім протилежних наслідків. Замісць того, щоби скаламутити воду та розбити справу замирення, його таємничо демонстративна подорож стала ще помічною, дала новий товчок для прямування до ліквідації психольоґії проклятого десятиліття.“

Далі „Руль“ зазначує, що поїздка Чічеріна допомогла Німеччині в справі пакту та приневолила Анґлію і Францію до нових уступок для неї. У відповідь на чічерінську поїздку Пенлеве виголосив просто неймовірно згідливу в устах французького премієра промову про необхідність дружнього франко-німецького зближення. А Німеччина у відповідь на дипльоматичну роботу Чічеріна відповіла „символічним“ жестом одобрення для більшовицько-німецького торговельно-

Red. czas. „Diło“ we Lwowie. Pr. 733|25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Diło“ Nr. 222 (10.605) z dnia 6|X. 1925 pod tytułem: „W oboroni ridnoji zemli“ w ustępach między słowami: a) pomiszczykiw i derżawy... a Hakatystyczna Prusja, b) z widsłonenym czołom... a Prusja, jaka toczno, c) kupuje Ukrainec... a Wże z poczatkom 1919 roku, d) prozeła joho wychisnowujuczy... a Krajewoi Komisji dla oborony, e) Aparaty dla kolonizacji... a Na załoby Ukraińciw, f) kawałok Boujannoho... a i widżyły w dwaciatomu, g) prynesły tilky kolonizaciju... a zakon z 26 wereśnia 1922, h) 24 ukraińskyj uniwersytet... a Bihana kolonizacji, i) predstawlenia ob jak... a skolonizowano w Hałyczyni, j) rozbudowanie kolonizacyjnoi dijalnist... a Zi simnajciat raziw, k) pryspiszennia kolonizacji... a Ministerstwo ide posłidowno, l) „Króla kmiotków“ Kazymyra... a prynjała ljudowa Polszcza, m) polskoji i ruskoji szljachty... a Dalsze czytajemo, n) polskoho i ruskoho chłopa... a Jak zorganizowały oboronu, o) narodu w oboroni ridnoji zemli... a Zarazom pewynui ukraiński zawiera znamiona a) b) c) d) e) f) g) h) i) j) k) l) o) zbrodni z § 65 a) uk., zaś ad m) n) o) występku z § 302 ustawy karnej uznał dokonaną w dniu 5.|X. 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów, dnia 7. października 1925.
Hawel.

Red. czas. „Diło“ we Lwowie. Pr. 736/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów umieszczonych w czasopiśmie „Diło“ Nr. 224 (10.607) z dnia 8.|X. 1925. r. pod tytułem: 1) „Czyim kosztom?“ od słów: szczoby... do końca tego artykułu; 2) „Z żenewskich widhukiw“ a) między słowami: Ligu Nacij... a Delegacja, b) od słów: Krim... do końca tego artykułu; 3) na stronie trzeciej w kolumnie czwartej a) tytuł artykułu, b) między słowami ... a De jaki, c) roku... a tak, d) gimnazji... a De jaki, e) steroryzowani... a ne tylko zawiera znamiona ad 1) 2) zbrodni z § 65 a) uk., ad 3) występków z § 300 u. k. uznał, dokonaną w dniu 7./X. 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 7. października 1925.
Hawel.

Конґрес поневолених.

Львів, 10. жовтня 1925.

Женева, осідок офіціяльної, переможцями у світовій війні заложеної Ліги Націй, себто ліги держав, в найблизчих днях буде витати представників поневолених народів, або тзв. національних меншин.

Три представники національних меншин: словінської в Італії, німецької в Латвії й мадярської в Чехословаччині — скликують до Женеви на 14 жовтня представників організованих національних груп в европейських державах на міжнародню нараду.

Ця міжнародня нарада є підготовного характеру до скликання великого конґресу поневолених народів. Тому дивно, що вже з обсягу підготовчої наради її ініціятори усунули всі справи ширшого значіння, звязані з основним правом нашого століття про самовизначення народів, головно виключили розгляд питань, що торкаються положення поодиноких національних ґруп в европейських державах. Перші женевські наради европейських національних меншин обмежено до справи культурної автономії і вільного господарського розвитку.

Порядок нарад цього підготовного зібрання обмежується чотирма точками: 1) привіти запрошуючих; 2) національна толеранція як принціп міжнародного права; 3) значіння самоуправного принціпу для досягнення національного мира — особливо з погляду національно-культурних вимог і 4) завдання міжнародніх організацій, в першу чергу Ліги Націй.

Основою цього підготовного зібрання представників національних меншин в Европі є згори предложені резолюції, на які наперед повинні згодитися учасники нарад.

В предложених резолюціях на всі лади підноситься вимоги національно-культурної автономії.

Отже в основу резолюцій ставиться тезу про те, що національно-культурна свобода нарівні з релігійною повинна найти свій дійсний вислів в позитивних правових нормах. Кожна держава, в якої границях поруч державної нації живуть инші національні ґрупи, повинна їм забезпечити вільний культурний і господарський розвиток та можливість користуватися горожанськими правами нарівні з державною нацією. Кожна національна група повинна мати право творити й розвивати громадянсько-правні установи — відповідно до обставин — на територіяльній або персональній основі. Оборона цих прав є обовязком Ліги Націй і всіх організацій, які поставили собі за завдання вдержати світовий мир і згідливе співжиття між народами.

Як бачимо, то база і напрямні лінії цеї першої підготовної наради европейських національних меншин не може вдоволити підчинених пануючим націям територіяльних народів чи їх більших віток. Тим слід пояснити, що на запросини не дали своїх підписів умандатовані представники українського й білоруського народу в межах Польщі. Скликуючі нараду являються репрезентантами дрібних національних груп і то ще звичайно нетериторіяльних. Отже не диво, що їх домагання йдуть в напрямку національно-культурної автономії. Крім того ініціятори цього першого зібрання европейських національних меншин бажалиб легально й льояльно тільки поширити, а радше здійснити права, покладені в основу аліянтських тез про охорону національних меншин.

Ініціяторй цього зібрання не роблять ріжниці між територіяльними й нетериторіяльними народами, між великими й дрібними національними ґрупами, тільки намагаються створити основи під мінімальні культурні права недержавних народів.

Зовсім природно, що наші аспірації є зовсім відмінні і зовсім инші від аспірацій инших національних ґруп, справжніх національних меншин. А всетаки, хоч нам не зовсім по дорозі з дрібними, часто розсіяними національними ґрупами, не можемо відмовитися від участи у підготовних нарадах до конґресу поневолених народів. Наші представники будуть старатися поширити рямки конґресу також на справи ширшого політичного значіння, в яких змістилися би й вимоги та природні права територіяльних народів.

Женевська нарада дасть почин до створення одноцільного фронту національних меншин і недержавних народів. І в тому її найбільше значіння. Зовсім природно, що мусимо там бути, щоби своєю відсутністю не підтвердити життєвої сензації: „відсутні ніколи не мають рації".

* * *

Представник жидівського „Моменту" мав розмову з репрезентантами національних (непольських) клюбів в польському соймі на тему женевського зібрання.

Голова Української Парляментарної Репрезентації сен. М. Черкавський заявив, що Українці з великим заінтересованням прийняли вістку про скликання конґресу. І хоч згори устійнені рямки того конґресу є дуже вузькі, то конґрес має право змінити свою програму згідно з бажанням більшости. Але навіть, колиб конґрес обмежився тільки до культурних справ, то й тоді його значіння булоб велике.

Голова білоруського клюбу пос. Еремич зазначив, що Білорусини будуть старатися представити своє положення в Польщі, хоч слабу надію покладають в тому конґресі. Положення Білорусинів є зовсім відмінне від положення инших національних ґруп, напр. Шведів чи Данців в Німеччині. Аспірації Білорусинів є зовсім инші від аспірацій тих меншин, що змагають до здобуття національно-культурних прав. Тому то цей конґрес не має більшого значіння для Білорусинів. Всетаки має він велике значіння для національного питання, бо перший раз зійдуться европейські національні меншини і будуть застановлятися над безправством національного утиску меншин пануючими націями. Є це початок створення єдиного фронту всіх національних меншин.

Голова Німецького Клюбу Науман підніс, що колиб навіть конґрес не дав практичних наслідків, то його значіння всетаки буде велике. Вже саме заманіфестування волі представників кількадесять міліонів людей, що змагають до одної мети, не може не найти відзвуку на міжнародній арені. Цей конґрес може й буде „не на руку" великодержавам. Вина в тому Ліґи Націй, яка змагала до порозуміння між „сильними", але нічого не зробила щоби здійснити хоч 93 клявзулю версайського трактату про охорону національних меншин. Колиж Ліґа Націй про те не дбала, то меншини самі мусять про те старатися. Якщо конґрес відбудеться, то він буде справжнім конґресом народів, другою реальною лігою націй. Конґрес є великою подією, що відкриває нову карту в історії національної квестії.

Українська делеґація.

Як нас інформують, на підготовне зібрання представників національних меншин виїзджає українська делеґація в складі сен. М. Черкавського, сен. О. Левчанівської й посла Павла Васильчука.

го договору. І це вважає „Руль" другим успіхом тої подорожі.

Зовсім инакше пише про мету тієї подорожі парижський радянський орґан. Він, як слушно завважив „Руль", грає у відкриті карти. Перш завсе накидується на Німеччину за те, що вона взагалі бере участь у конференції в Льокарно. Дослівно пише „Парижский Вестник" таке:

„Німецька делеґація іде до Льокарно після того, як на німецьку ноту про приняття запросин Англія, Франція, а також і Бельґія відповіли поличниками-нотами, в яких ті держави-побідники нагадали Німеччині в тоні, від якого за останні літа трохи в Берліні відвикли, що її вважають виновницею війни, що версайський договір непорушний, та що режім в окупованих полосах не має нічого спільного з ґарантійним договором... І не зважаючи на ту пощочину, в німецькому міністерстві закордонних справ мало що не свято... Та обставина, що Чічерін приїхав до Берліна через Варшаву, виявила себе дуже удачною. Хоч як намагалася німецька преса по вказівкам уряду зменшити значіння візити Чічеріна у Варшаві, то всеж таки широкі маси німецького населення зрозуміли її без окремих коментарів. Їм стало ясно, що Німеччина у своїй орієнтації на Схід і Захід може пігнати за двома зайцями та й одного з них не зловити. Говорячи політичною мовою: На заході Німеччина не зможе відіграти тієї ролі, яку відограти надіється, з тої простої причини, що з ґіґантом Англією їй не рівнятися. А на Сході на випадок польсько-більшовицького порозуміння вона може стати зовсім ізольованою".

Бачимо отже, що більшовики цілком розкривають карти та навіть делікатно погрожують Німеччині.

В. М.

С. ОЛЕКСЮК.

ОРЛЯ.

(Історія про ціну жіночого мізинця.)

В хаті Орлі занедужав Алі. Алі це Орлі коханець.

Аллаг добрий, Аллаг не візьме Орліного кохання. Алі видужає.

В сусідньому Кебі є славний знахар, дорадник Гассін. Орля встає опівночі, будить свої слуги, велить верблюди мостити, накладати багаті дарунки. Й не зійшло ще сонечко над голубі гори, як зійшла Орля на високе сіделце. Закурів білий пісок під верблюжими ногами, лягли рясні сліди через пустиню, посріблені досвітньою годиною.

А як зайняло сонечко золоті стяги на верхах мінаретів, стала Орля в сусідньому Кебі, у славного знахаря, дорадника Гассіна.

— — — — — — — — —

Сидить Гассін на плоскій крівлі хатини й наставляє старече обличчя на соняшні пестощі. Довга тінь лягла поза ним і послалась на ступнях тінистих, що по їх підіймається Орля.

Орля жмуриться в сонці. Її вії тріпочуть як крильця метелика в леті. Та більше тріпоче-тремтить її серденько в грудях, її серце — тривожне в коханні, як пташечка в клітці.

Орля спинилась на останньому ступні. Орля стоїть тут. — Чи не чує Гассін, як стоїть тут вона з рукою на серці тривожнім? Він не оглянувся навіть. Озивається тільки старече привітно·

— Здорова будь, Орле, дочко Торі-бея.

Такий Гассін. Йому за-день відомо, хто звиться до його і з чим.

— Здорова будь, Орле, дочко Торі-бея! Аллаг добрий, Алі видужає скоро.

— О Гассіне, Гассіне!

Орля сідає на ступнях східок і плаче й сміється,

— Чому не подивиться Гассін, як плаче й сміється кохання? Даремне глядить він, як тихо знімається сонце на небі. Ніколи йому не видати тих сонечок двох, що тихо займаються в Орлі в очах. І що каже ще Гассін? Алі — здоровий, що можна ще більше сказати?

— Аллаг великий! Та дивна бува іноді воля його. На що здасться великому Аллагу Орлін мізинець?

Ледви чути Гассіна мову. Що каже Гассін?

— Аллаг бажає дарунки. Орля пожертвує правий мізинець на славу великого Аллага.

— Чи може це бути? Чи буває жертва така, Гассіне?

Орля стихає на ступнях східок і в грудях її потухають і сльози і сміх.

— Чи не помиляється Гассін? Чи добре лише зрозумів він великого бога? На що здасться йому дрібненький Орлін мізинець?

Але Гассін мовчить.

— Чи не перемолює Гассін Аллага? Десятків два білорунних овець ляже до заходу сонця на дворі осьтут.

— Або коров з молочними вименами?

— Або коней тонконогих, зігнаних просто з степу?

Але Гассін мовчить.

Тоді Орля підіймається тихо. Яка Орля висока! Їх коси вплітаються в білі хмарки, що тонуть в блакиті.

— Чи лиш острий у тебе топір, о, Гассіне мій?

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

— Нея тут. Вона слухає!

— Чи знайшла Нея пять спілих рож кольору крови, як веліла Орля?

— Нея знайшла пять спілих рож кольору крови, як веліла пані. Нея збігала всі цвіточники в Кебі, щоб знайти пять спілих рож кольору крови, як веліла пані. Але яка голубка велить шукати кривавих рож, коли коханий недужий?

— Цить, Нес, цить! Аллаг жостокий, та Алі видужає скоро.

— Чи знайшла Нея огнисту сукню з ковніром кольору крови, як веліла Орля?

— Нея знайшла огнисту сукню з ковніром кольору крови; з оддогим ковніром, що одкриватиме лебедину шийку, як веліла пані. Але яка лебідка вдягає сукню огнисту з ковніром кольору крови, коли коханий — недужий?

— Цить, Нес, цить! Аллаг жорстокий, та Алі видужає скоро...

— Нея тут, Нея слухає!

— Розчеши, Нес, мої коси гладко-гладенько, розділи їх на два боки, над ухо праве і ліве.

— Сплети, Нес, дві коси рівнелькі, а в кожну косу вплети дві рожі, по одній рожі кожні два сплети. Та чи гарно рожам в Орліних косах?

— Ой гарно рожам в Орліних косах. Та краще рожам в Нейних сльозах, що пливуть на їх струмочками.

— Дай, Нес, сукню огнисту з ковніром кольору крови. Нать рожу цвітки біля серця, щоб [illegible] як рана. Та скажи, чи не красна Орля в цім весільнім наряді?

— Тонуть в сльозах Неїні очі. Нея нічого не бачить крім рани, що на грудях в недужого Алі.

— Цить, Нес, цить! Аллаг жорстокий, та Алі видужає скоро.

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

— Я прийшла, Гассіне!

Нічого. Йому за-день відомо, хто прийде до його і з чим. Він не оглянеться навіть. Худу руку протяга до кийка і стуком об камінь викликає слугу. Велить внести топір і кедрову колодку.

Важко встати старому Гассінові. Він спірається на рамя слуги й повертається в сторону Орлі.

Орля спинилась при темній заслоні, що скриває вхід до світлиць. Її сукня знімається струнко, як полумя легке, що кривавим язиком вгорі обнімає лебедину шийку. А з полумя цього, як з келиха золотого, виринає голівка — невидана квітка з перлинами двома, що в них то іскряться то гаснуть золоті огоньки. Гадючки гнучкі вплелися в цю квітку з боків, дві чорні гадючки, що в їх на головках корони дивні, як рожі кольору крови.

— Хай Орля підійде. Хай положить мізинець на краю колодки. Чи не жаль лиш Орлі мізинця на славу великого Аллага?

— Орлі не жалко дрібного мізинця на славу великого Аллага. Орлі нічого не жалко. Вона клонить голівку до краю колодки й складає лебедину шийку на кедровий кружочок. — — — —
— — — — — — — — —

Аллаг не все знає. Гассін не все знає. Алі буде здоровий.

По широкому світі.

Степан Радіч, бувший провідник югословянської опозиції, був на авдієнції у короля і висловив вдоволення з неї. Має він увійти в склад уряду.

Радянський уряд має намір призначити амбасадором у Парижі Троцького, а на місце свого посла в Берліні, Крестінського, призначити амбасадора в Парижі — Красіна.

Жидівська делеґація журналістів під проводом проф. Айнштайна звернулась у Берліні до Чічеріна в справі жидівської кольонізації на Криму та радянській Біоруси.

Чемберлен та Бріян висловили бажання, щоби у конференції в Льокарно брав участь особисто також Муссоліні.

Французькі та еспанські війська, що вели окремо війну в Марокку, зєднались на території Джебель Бугайдур.

„Рідна Школа“.

Жертвенність на „Рідну Школу“ в місяці серпні 1925.

Повіт	Число громад	Зложило громад	До Каси Гол. Упр. УПТ.	Остало в касі Кружків УПТ.
Львів-місто	1	1	1.304·13	1.853·16
Золочів	89	12		2.096·77
Станиславів	75	4	25·20	1.391·87
Коломия	58	13	2·00	791·02
Косів	53	—	—·—	667·20
Богородчани	37	2	618·88	21·56¹)
Перемишль	123	25	95·90	516·60
Долина	87	2	12·00	508·80
Городенка	50	52	—·—	494·00
Печеніжин	22	14	60·00	403·53
Калуш	69	5	123·70	327·70²)
Бережани	74	1	3·50	400·03³)
Сокаль	101	3	287·00	95·96⁴)
Радехів	56	12	330·51	—·—⁵)
Рогатин	100	2	10·00	249·07
Тернопіль	82	1	20·00	239·50
Борщів	75	7	—·—	259·29
Львів-повіт	131	6	143·00	84·36⁶)
Збоpів	53	11	45·00	169·85
Броди	79	4	114·00	75·51
Надвірна	33	3	78·40	100·00⁷)
Заліщики	57	3	178·00	
Мостиска	78	3	174·30⁸)	
Жовква	75	5	138·00⁹)	
Теребовля	43	2	135·00	
Бучач	87	5	133·00¹⁰)	
Городок	70	1	—·—	123·46
Косів	42	1	122·00	
Бібрка	91	2	120·58¹¹)	
Рава руська	73	2	24·00¹²)	94·08
Самбір	87	1	25·00	90·66¹³)
Підгайці	64	2	115·34	
Турка	74	1	110·50	
Дрогобич	78	5	107·74¹⁴)	
Чортків	44	1	—·—	101·60
Любачів	66	2	10·00	90,81
Сянік	130	3	98·50¹⁵)	
Березів	56	5	64·20	
Старий Самбір	56	2	58·30	
Перемишляни	69	2	55·00¹⁶)	
Збараж	60	1	47·26	
Сколє	51	5	45·00	
Ярослав	109	5	42·60	
Рудки	70	2	32·50¹⁷)	
Добромиль	96	3	30·00	
Гусятин	64	2	28·00	
Жидачів	74	2	26·15	
Горлиці	65	2	15·00	
Камінка Стр.	60	4	15·30	
Лісько	154	1	5·00	
Яворів	70	1	5,00	
Скалат	64	1	2·00	
Стрий	53			
Снятин	51			
Лемківсько-західні повіти		16	286·0¹⁸)	
Разом	3.820	262	5.522·79	11,310·67

*) Невиказані в сій рубриці Кружки не переслали до 25. вересня н. р. обовязкових місячних зіставлень.

¹) З того Богородчани 241·30, Солотвина з липня 118, з серпня 259·38; остало в Кружку в Солотвині 21·56.

²) З того учительство повіту 64·70, Калуш 25.

³) З того священики і учителі 96·50, оо. Василіяни з Краснопущі 40.

⁴) З того Белз 130, Сокаль 145; остало в Кружку УПТ. в Белзі 65·12, в Сокали 29·87.

⁵) З того учительство 84·50.

⁶) З того Щирець 92, Винники 30·50; остало в касі Кружка УПТ. в Щирці 42·56.

⁷) 100 зол. остало в касі Кружка в Делятині.

⁸) З того Мостиска 104·30, Судова Вишня 50.

⁹) З того Мости Великі 60, Жовква 41, Куликів 29.

¹⁰) З того Бучач 92, Монастириска 32.

¹¹) З того учительство: з повіту Бібрка 77·88, з Ходорова 32·70.

¹²) 94·08 остало в Кружку УПТ. в Угнові.

¹³) За червень і липень остало в касі Кружка УПТ. в Самборі 181·34.

¹⁴) З того Святина (учителі народніх шкіл) 87·94.

¹⁵) З того Буківсько 53, Сянік 43.

¹⁶) З того учительство 53.

¹⁷) З того Кудовичі старі 30.

¹⁸) З того Новий Санч 78·50, Ґрудзьондз 39·90, Тарнів 34, Варшава 33·10, Ланцут 20.

Жахливі цифри! Це має бути піддержка рідного шкільництва! Воно-ж виходить несповна півтора золотого на громаду. Коли би бодай кожний інтеліґент (священик, учитель, адвокат, лікар, урядник), який має запевнену життєву підставу, зложив тільки по 1 зол. місячно, то було би більше, чим зложені в серпні 5.522·79 зол. А всеж це зіставлення задля недостачі місця — не дає повного образу каригідної байдужости. Осередки, які мають світити прикладом, як от Камінка, Добромиль зложили в серпні по 3 зол., Скалат тільки 2, а Ярослав, Сколє, Рудки-Комарно таки нічого. У деяких повітах зложили більшу частину певні стани, а н. пр. в пов. Бібрка, Перемишляни — виключно вчительство. А прецінь „Рідна Школа“ служить цілому народові. Де поділися визначні громадяне, що мають претенсії бути провідниками повіту! Сором про це говорити!

Ще тільки одна надія присвічує, що скінчилося літо, минула вимівка про голод і український загал чейже схаменеться.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ода на 10-ліття поліції.

(Присвячую трубадурові поліції К. Макушиньскому.)

Поліціє! Ти кришталє без скази,
Твоя душа нагадує ідею,
За прикладом сусідських віршомазів
Мій спів прийми — в день Свого ювилею.

Ти все стоїш, як кербер на сторожі
Великих прав меншин національних,
Не дивлячись на витуки ворожі,
Ти твориш ґрунт відносин ідеальних.

В Твої ряди, хоч і залізли зразу
Всі станові, вахмайстри і фельдфебелі,
До хабарів Ти мала все відразу,
Бо й не брехня, що крав Лукомскі меблі.

На наклепи дурної заграниці
Ти не сама придумала відправу:
Найкращий цвіт провінції й столиці
Всі закиди переробив на славу.

Нехай би тих французькі лібералі,
Що звикнули на Тебе сплетні нести,
Поїхали і влізли в кримінали —
Замовкли би напевно їх протести.

Поліціє! В день Твого ювилею,
Щоб наклепи на віки побороти,
Бажаю я зі щирою душею
Чого жадають і польські патріоти:

Нехай твій світ з Твоїми земляками Обходиться, як Ти, голубко — з нами!

Галицкий Чижо.

Проти кольонізації і осадництва.

Протест Господарського Віча в Коломиї, відбутого дня 25 вересня 1925.

Зваживши, що український народ на східних землях творить переважно малоземельне і безземельне селянство, та що наділення українського селянства землею являється пекучим питанням дня;

дальше зваживши, що запас незаселенської землі зовсім не вистарчає до того, щоби в цілости заспокоїти земельний голод українського селянства, —

господарське віче в Коломиї рішучо заявляється проти тзв. земельної реформи, ухваленої польським соймом, котра не тільки до мінімальних розмірів обмежує наділ землею селянства, але ще й до того носить головну тенденцію наділити землею на українській території немісцеве населення, себто скольонізувати її чужим елементом і в той спосіб довести українське селянство до повної пролєтаризації.

Віче вповні одобрює тактику українського представництва в соймі і сенаті в справі тзв. земельної реформи як одиноко доцільну і відповідну інтересам української нації.

За президію віча:

Євдин Роман, секретар. о. Ол. Русин, предсідник.

З судової салі.

Редактор Остап Павлів і тов. перед судом.

Третій день розправи.

Питання.

На початку розправи предсідник відчитав поставлені присяжним суддям питання. Ось вони:

1. пит. головне: Чи винен є обв. Остап Павлів, що публично і в присутности більшого числа осіб на вічах в Соломиї 10. V. 1925 і в Ремесові 26. V. 1925 взивав до викликання погорди і ненависти проти форми уряду й адміністрації держави та державної конституції, а також кликав, побуджував і переконував до непослуху, перечення і спротиву проти законів, розпоряджень і доручень публичних властей? (§ 65) 2—4. пит. торкається: обв. д-ра Романа Дашкевича, д-ра Матвія Стахова й Івана Копача.

5. пит. на випадок заперечення І-го головного питання:

Чи винен є обвинувачений Остап Павлів, що публично і в присутности більшого числа осіб на вічах в Соломиї і Ремесові через висміювання і перекручування справи старався понизити в повазі розпорядження і рішення властей, а також викликати погорду і ненависть до урядових і громадських властей відносно їх урядування? (§ 300).

VI—VIII — торкається тої самої вини щодо обв. Дашкевича, Стахова і Копача.

Внесення оборони.

По перерві, якої оборонці просили, щоби могти зайняти до поставлених питань певне становище, обор. д-р Ганкевич противиться іменем свого клієнта д-ра Дашкевича проти ставлення, на випадок заперечення головного питання, питання в напрямку § 300. Обор. д-р Лев Бачинський вносить розділити головне (перше) питання, щоби окремо трактувати обі уступи § 65, зазначені в карному кодексі під а) і б) і щоби для влекшення присяжним суддям зрозуміння цього параграфу і відповіди на дотичне питання, точно спреціазувати, чим саме (якими зворотами у вічевих промовах) обвинувачені допустилися злочину § 65. Дальше вносить зіндивідуалізувати так само питання в напрямку § 300. Обор. д-р Бриковин противиться приноровлюванню § 300 до обвинуваченого д-ра М. Стахова. Обор. д-р Новодворський робить те саме в імени свого клієнта обв. І. Копача. Прокуратор противиться внесенню що акт д-ра С. Бачинського твердила, ... обвинувачення покликується як на мотиви злочину не на поодинокі звороти з вічевих промов, а на суму враження з цілого, веденого обвинуваченими, віча. Д-р Лев Ганкевич, задля оминення непорозуміння, доповнює виводи названих оборонців, ставлючи конкретне внесення на виеліміновання питань 6, 7 і 8 у відношенні до обвинувачених д-ра Р. Дашкевича, д-ра М. Стахова і І. Копача.

Трибунал по нараді відкинув усі внесення оборони.

Промова прокуратора.

„Новоповстала Польща, ідучи за прикладом своїх предків, осяваних конституцію 3-мая, створила конституцію, яка як найдальше пішла назустріч бажанням працюючого люду“. „Wolność słowa ustnie i piśmienie idzie w Polsce tak daleko, że służyć może przykładem całemu światu kulturalnemu“ — це слова, говорені прокуратором Гіртлером без одної нотки іронії, так, що слухаючи його, почувалося свого рода подив для промовця!

Дальше прок. стає на заложенні, що злочин „сіяння ненависти і погорди“ з боку обвинувачених, є доказаним фактом. Він патетично кличе: „nie wolno siać nienawiści etc.“. Болить п. прокуратора, що радик. партія „протиставиться“ польському урядові та що для організування селянських мас використовує „навіть“ польський земельний закон про парцеляцію і осадництво. „В новоповсталій державі помилки (błędy) адміністрації є дозволені, але ці „помилки“ в польській державі не діються з волі найвищого центрального уряду“. Злочином є казати голодним землі селянам на вічу, що лише пани й упривілейовані дістають державні запомоги, бо треба було вглянути в положення того пана, що „може і не кращше і не лекше“ від положення того „бідного хлопка“. Коли говориться селянам, що вивести збіжжя чи худобу зі самовільно замкненого села можна лише за хабар, то „хоч би і правдою було, що тут і там трапляються такі пожалування гідні випадки“, говорити таке селянам — є злочином. Не треба теж говорити про зловживання наказних війтів, бо „швидко буде ухвалений самоврядний“ і буде свобода вибору війтів. А до того часу — як виходить з дальших виводів прокуратора — не вільно доводити до того, щоби наказні війти не мали податливого ґрунту для свого урядування; прок. покликується на заяву свідка, соломіяського нак. війта, що від часу віча він позбавлений всякого авторитету.

Коли п. прокуратор зачепив справу земельної реформи й бюджету, то прикро було слухати його, бо стало очевидним, що він почувається на цьому ґрунті дуже хитко... Зрозумів це видно й п. прокуратор і чим скорше випофкався зі статистичних нетрів та повернув до високопарної фразеольоґії, якої тримався і до кінця своєї близько півторагодинної промови.

Промова д-ра Льва Бачинського.

Правдою є, що польська конституція є ліберальна. Ні один з обвинувачених не сказав ані слова проти самої конституції. Ніхто з них не старався викликати погорди чи ненависти проти конституції. Була згадка про конституцію в однім уступі вічевої промови: „нема конституції на ділі“. А говорилось це передусім в звязку з громадськими урядами: конституція запевняє самоврядування, а тимчасом по нинішній день панують по селах не виборні, а наказні, старостами назначені війти. Пан прок. каже, що обв. ред. Павлів повинен був накликувати до терпеливости і ждати голосу сойму. Чиж не вривається вже терпеливість, коли 7 літ не можна добитися такої примітивної свободи, як громадських виборів?! Про шість тижнів говорить закон про громадські управи, а 7 літ жде даремне народ виконання закону. Чи заґарантовану конституцією свободу слова треба розуміти як повне замикання рота, щоби не вільно навіть підвести найскромніше висунування конституції?!

Дальше кладеться в вину обвинуваченим, що вони виступали проти форми правління. В промовах обвинувачених не було ані одного слова про форму правління, про зміну устрою державного в Польщі.

§ 65 говорить про накликування до спротиву законам. Ні вічу не говорилося про закон, лише про проект закона, який не тільки вільно критикувати, але треба, згідно з обовязком громадянським. Теж саме не було мови на вічі про неплачення податків.

На вічу казалося про земельну реформу. Земельна реформа цікавить не лише поодинокого селянина чи вічевого промовця — це справа першорядної державної ваги. Наділення землею селянина є питанням істнування держави, яка живить ся плодами селянської праці. Колиж стати на становище селянської кляси, то нинішні відносини роблять тому селянинові таку велику кривду, що не треба дивуватися і ремствувати на огірчення селян. Чому польський суд не притягає до відповідальности промовців із зїзду „земян" у Варшаві, де зі становища кляси великих поміщиків критикувалось земельний законопроєкт, уряд і сойм гострійше, ніж на селянському вічу в Ременові зі становища інтересів селянської кляси! Обвинувачені, як сини свого народу, мусять іти в народ і будити його до організованої боротьби за свої права, бо той нарід гине.

Обвинувачений Павлів і його товариші не просять милосердя і вибачення, лише безсторонньої справедливости. Справедливість каже, що в конституційній державі є дозволена боротьба з конституційними засобами за права народу й найвисші його національні ідеали. Тої боротьби радикальна партія ніколи не відмовлялася. Коли п. прокуратор згадує 1. листопада 1918 року то промовець потверджує, що рад. партія брала визначну участь у визвольних змаганнях українського народу і ніколи від них не відмовиться. Український нарід змагає до свободи в усіх державах, в межах яких тепер опинився, і де позбавлений є своїх національних прав. Але що инше конституційні засоби боротьби, а що инше карний закон — і діла обвинувачених не мали ніколи нічого спільного з карним законом.

Акт обвинувачення підсуває також обвинуваченим симпатії до совітської Росії чи України. Всі Українці без вимку звертають свої симпатії туди, де є серце народу, де є осередок національної території. Але ніколи радикальна партія не симпатизувала з большевиками і на вічу говорилось ясно, що ніколи український селянин не згодиться, щоби з України зробити жидівську кольонію. Всі національні партії мають багато спільного з програмою комуністів, бо нпр. гасла рівности є вселюдські і всенаціональні. Але методи правління комуністів однакові як їх державний устрій, який спирається на диктатурі чисельно найслабшої на Україні кляси, ні в одній українській національній партії ніколи не зискають апробати.

Понад 3-годинна промова д-ра Льва Бачинського, виголошена з питомим промовцеві великим розмахом, темпераментом і красномовним палом та пройнята глибоким знанням селянської нужди і пануючих політичних і національно-соціяльних відносин, зробила на всіх величезне враження, а обвинуваченому селянинові Іванові Копачеві витиснула з очей рясні сльози.

Послідували короткі промови оборонців д-ра Новодворського (в імени обв. І. Копача) д-ра Бриковича (обв. д-ра Стахова) і д-ра Льва Ганкевича (обв. д-ра Дашкевича). Цей останній—д-р Лев Ганкевич—відчитав (дарма, що цілком захриплим голосом!) одну промову Ігнатого Дашиньского з перед 15 літ у парляменті австрійськім та кілька уривків з передвоєнної революційної літератури. Промовець звертає увагу, що прокуратура монархістичної Австрії не потягала до відповідальности за багато гострійші так змістом як і формою промови. Та й не лише австрійська, а польська — варшавська—розуміє свободу слова зовсім инакше ніж львівська. І наприклад д-р Ганкевич читає останнє число органу польських монархістів „Pro patria", в якому кажеться, що єдино король і монархістичний автократизм може врятувати Польщу та що ворогом для всіх монархістів є республика польська. Такі слова є в газеті несконфіскована, а виголошені на монархістичних зїздах—не стрічаються з ніяким спротивом адміністраційних ані судових властей. А де критика законопроєктів і страшних нинішніх відносин, роблена українськими вічевиками—to co innego.

Щодо обвин. д-ра Дашкевича, то його оборонець д-р Л. Ганкевич звернув увагу на повну випадковість присутности свого клієнта й товариша по праці на вічу в Солонці та Ременові.

Присуд буде в суботу в 11 годині перед полуднем.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє число „Діла" сконфіскувала прокуратура за один великий уступ із статті під заголовком „Безрадний сойм", та за більшу половину малого фейлетону п. з. „Новітня педагогія".

— **Російська Національна Рада в Польщі.** Польська преса принесла вістку про те, що під проводом російського посла до варшавського сойму Серебреникова організується „Російська національна Рада в Польщі". До складу тої Ради мають увійти представники російського населення усіх східних воєвідств та також „старорусини" (передаємо дослівно за польською пресою!) діячі зі Львова. Дотепер не було в Польщі взагалі ніякої російської політичної організації. І той факт є найкращим доказом на те, що в Польщі, крім російських еміґрантів, не було взагалі Москалів. А якщо вони в малесенькому числі денебудь і були, то були такі слабі, що своєї політичної організації створити не могли. Колиж тепер пос. Серебренніков береться за творення такої організації, то напевно не тільки при співучасти галицьких ренеґатів, але й при допомозі тих російських еміґрантів, що спід стягу бувших чорносотенців.

— **Виміна політичних вязнів між Польщею та Литвою.** В Ризі закінчилися переговори між делеґатами польського і литовського Червоних Хрестів у справі виміни політичних вязнів. Виміна відбудеться дня 23. жовтня на граничній стації Орани на лінії Вильно-Гродно. З Литви прибуде до Польщі 13 осіб, засуджених на смерть литовським судом а з Польщі на Литву виїде аж 20 засуджених польськими судами. По обох сторонах остане ще по пять осіб до виміни.

— **Польський воєвода на зїзді монархістів.** Недавно відбувся у Торуні зїзд польських монархістів. Варшавський „Курєр Польскі" доносить, що на тому зїзді був присутній поморський воєвода Ваховяк. Львівський „Дзєннік людови", передруковуючи цю вістку, дає до неї такий коментар: „п. Ваховяк міг не вязатися, що є еиперівцем (вивіска то дуже неясна) — але воєвода в республиканській державі бере участь у зїзді проти республики! В політичному житті Польщі діються нечувані дива: такий Корфанти, підпора Левіятану (спекуляційна спілка) і ґенераліссімус хадеків був би не до подумання в иншій державі. Та яка розвузданість мусить панувати в адміністрації, коли републиканський достойник не вагається приятелювати з ворогами того устрою, на сторожі якого він стоїть".

— **Далі випродують.** Ще минулого року намагався відомий власник санаторії у Косові д-р Тарновскі позискати для себе косівські саліни, в яких бажав зробити для себе куpелеве підприємство. Та не йому тоді не вдалося. Цього року прийшло до косівської саліни розпорядження міністерства скарбу, в якому закомуніковано дирекції, що туди приїде якась приватна спілка для оглядин салін, які хоче закупити. Є всякі дані на те, що їх та спілка таки закупить. Так поводі по порядку в Польщі випродують усе.

— **„Славянознавство".** У програмах університетських викладів польських університетів є також один красномовний заголовок „славістика". Коли взяти останні програми пяти польських університетів і перерахувати всі виклади з царини т. зв. славянознавства, побачимо, що на приблизну цифру 200 всього 30 є присвячених усім иншим славянським народам, а з української історії, літератури та мови є на всіх цих університетах єдиний виклад практичного курсу „rusiński język". Яке має бути становище розфанатизованих політиків до нашого національного руху, коли так ставляться до нього польські вчені! Про Україну та Українців знають у Польщі менше як про старих Ґотів або Нову Зеляндію!

— **Примхи Цензури.** На цей раз— комуністичної. У московській „Правді" відомий комуністичний теоретик Юрій Ларін присвячує статю примхам урядової театральної цензури. Чуємо, що заміти, які ця цензура зробила „Льоенгрінові", „Вертерові", „Евгенію Онєгінові" або „Марії Стюарт", можна назвати скандальними. Минулого року „Художественному театрові" заборонили виставу „Братів Карамазових", „щоби вона не мала небажаного впливу", а цензор для виправдання цього осуду дописав: „Хоча автор не є без таланту". Ларін кінчить свої виводи таким висновком: „Ясно, що нам треба театральної цензури для охорони диктатури пролетаріяту, одначе вона не повинна йти навзаводи в конкурсі глупоти".

— **Листи Ґетого в Москві.** В архіві родини російського сенатора Яковлева найдено випадково оригінальні листи Ґетого, писані по французькому до цього сенатора. Лев Яковлів, сенатор і тайний совітник, що жив у добі Ґетого, був дядьком славного діяча та письменника Герцена. При нагоді дипльоматичної подорожі до Німеччини познайомився з Ґетем у Веймарі і навязав з ним листування.

— **Брайтбарт не вмер.** Вістка про смерть Брайтбарта була хибно висланa берлінською радіостацією. Брайтбарт жиє, але нема надії, щоби вернув до здоровля.

Зі спорту.

Велике заінтересування між львівським громадянством викликують мячеві змагання, що відбудуться цеї неділі дня 11. жовтня між дружинами „Сокіл IV", і „Мета" на площі „Сокола-Батька" точно в год. 3·30 попол.

Буде це перший прилюдний виступ молодої дружини „Сокіл IV.", що завдяки солідній праці і частим вправам вже нині здобуває гарне місце між львівськими дружинами.

Тому Старшина „Сокола IV." просить тих громадян і товариства, що в зрозумінню цілей спортових дружин причинилися жертвами до справлення однострою тій дружині — які всіх громадян міста Львова, щоби своєю участю в першім бою дружини причинилися до підбадьорення дружини в її намічених змаганнях, тим більше, що вступ на площу усім безплатний, а лише добровільні датки на справлення спортового інвентаря приймається з подякою.

Бібліоґрафія.

Степан Левинський: ВІД ВЕЗУВІЯ ДО ПІСКІВ САГАРИ. Зміст: У Неаполі. — Palermo La Felice. — На порозі Африки. Що розказав мені Туніс? — Пустиня й сади. — На півдни. — Боже й чортове в Кайруан: ст. 86. Накладом „Червоної Калини".

ЛІТЕР. НАУКОВИЙ ВІСТНИК Книжка X. Жовтень. Зміст: М. Коцюбинський: В зеленій гущавині. — І. Марков: Одна з богатьох. А. Блок: Скити. А. Еренштайн: Ходження Гомера по руках. Антін Крезуб: Партизани III. Облава. — Характерник: Згадки з минулого: — М. Возняк: Шість листів Л. Українки до Надії Кибальчич. — Р. Цегельський: Найновійші здобутки астрономії. — Др. В. Залозецький: Наполеонізм чи неомонархізм. — Д. Донцов: Тарговіца чи Полтава? В. Гнатюк: Наукове Тов. ім. Шевченка у Львові.

ПОЛІТИКА. Двотижневий орган національного життя. Видає: В. Панейко Ч. І. Зміст: 1. Замість програми. 2. В. Липинський: Народи поневолені й народи недержавні. 3. С. Томашівський: Трагедія Драгоманова. 4. В. Панейко: Українські леґіони. 5. І. Крипякевич: Нові критерії української історії. 6. В. Кучабський: Зміна поглядів на політику як науку. 7. Б. Лепкий: Найпопулярніша в Европі українська книжка. 8. І. Кревецький: До ґенези 29-го квітня 1918 на Україні. 9. Біжучі справи: Польсько-совітський союз і Українці. Критика большевизму. Автокефалія православної церкви в Польщі. Земельна реформа. Удари в українську школу і наші delicta omissionis. 10. Книжка і часопис.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСТНИК. Орган незалежної республіканської демократичної думки. Збірник II. Жовтень 1925. Виходить неперіодично. Прага - Подєбради. Зміст: 1. Єднання на еміґрації. 2. О. Шульгин: Про нашу міжнародню політику. 3. П. Феденко: З інтеліґентських настроїв на Україні. 4. М. Славінський: Політичні листи II. 5. К. Ос.: На еміґраційні теми. 6. Сохиинець: Дідичний гетьман. 7. В. Самійленко (з приводу смерти). Хроніка: 8) На українських землях. 9. Українське життя на еміґрації. 10. Світові події.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСТНИК. Вересень-жовтень. Ч. 9—10. Прага. Зміст: О. Олесь: Поезії. В. О.: Дві міжнародні студентські конференції. Є. Маланюк: З книги „Еміґрація", вірші. Проф. О. Лотоцький: Укр. науковий зїзд. — Проф. Л. Білецький: В. Самійленко. І. О. Бочковський: Semper idem (до „українсько-московського питання"). Л. Луців: Академик д-р Ст. Смаль-Стоцький — П. Феденко: Соціялістичний конґрес у Марселі. Резолюція в справі Сходу Европи ухвалена Міжн. Соц. Конґр. у Марселі. З життя українського студентства. Цесус. Хроніка. З життя чужоземного студенства. М. Г. З нагоди спортової Олімпіяди в Подєбрадах. С. Годованний: Огляд преси чуж. студенства.

ПІДРУЧНИЙ КАЛЕНДАРИК „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" на 1926 р. Є це перший український календарик, виданий незвичайно вибагливо на зразок заграничних записників з термінарем на кожний день року, з роскладом їзди та нотатником, брошурований або у гарній шкірковій оправі. Надається не тільки для шкільної молоді та вчителів, але й для всіх урядовців. Місяці подані вже від вересня біжучого року.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру О. Мітkевич:

Бережани. Саля Сокола.
13. X. „Ніч під Івана Купала" (пращальна вистава).
Підгайці. Саля Сокола.
11.X. „Ніч під Івана Купала".
12.X. „Казка Старого Млина" (пращальна вистава). 563 7—?

Український мішаний хор Д. Котка:
неділя 11.X. Судова Вишня.
понеділок 12.X. Перемишль.
вівторок 13.X. Перемишль.
четвер 15.X. Самбір.
пятниця 16.X. Самбір.
субота 17.X. Старий Самбір.
неділя 18.X. Старий Самбір. 518 14-?

Вже появилося перше число двотижневого огляду національного життя „ПОЛІТИКА", в обємі 24 сторін квартового формату і містить статті В. Липинського, С. Томашівського, В. Панейка, І. Крипякевича, В. Кучабського, Б. Лепкого і І. Кревецького. Передплата по мінець 1925 року: в межах Польщі 4 зол., за границею 1 доляр. Адреса: Видавництво „Політика" Львів, почтова скринька ч. 87. Грошеві посилки слати на конто „Політики" в Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові, вул. Підвале 7. 613 2—3

Жіночий Кружок У. П. Т. ім. Ганни Барвінок у Львові отвирає з днем 1. падолиста н. р. тримісячний курс ручного трикотарства для українського жіноцтва. Місячна оплата 10 зол. Наука відбуватиметься в дівочій школі ім. Шевченка при вул. Мохнацького 12 у вечірних годинах від 6—8. Зголошення на курс приймає Управа школи ім. Шевченка що дня від год. 9—12. 617 1—1

До відома Соколам, Січам, Пластовим куріням і Лугам! „Сокіл-Батько" видав вже **„ВЕЖІ"** укладу С. Гайдучка. Є там 103 вежі і опис як будувати. Ціна 4·50 зол., з пересилкою 5 зол. Замовляти: Сокіл, Львів, Руська 20. 620 1—3

Дрібні оголошення.

ЗГУБЛЕНУ військову книжку на імя Мих. Дяків з Пукенич уневажнюється. М. Дяків. 530 1—2

УЧИТЕЛЬ без посади пошукується лекції на селі з народних шкіл або I.—II. кл. гімн. і I.—III. року учит. семинарії. Зголошення приймає з чемности З. Левицький Красіцких 6. 618 1—1

ФОРТЕПЯН Блітнера, Безендорфера, Фірстера і инших фабрик пяніна, фісгармонії нові, переграні завше на складі, продає найдешевше ГАНАК, Панська 21, тел. 35—45. 621 1—5

УНЕВАЖНЮЮ карту відпочення від військової служби на шк. рік 1925/26 під іменем М. Блозовський богослов. 619 1-1

КРАЄВИЙ Союз для хову і збуту худоби", Львів, вул. Оссолінських ч. 15 II. пов. шукає спільника до ведення масарської фабрики, евентуально підприємця, який винаймив би масарську фабрику враз з двома ґарнітурами масарських машин, електричним мотором etc. Точні інформації подає Управа в урядових годинах. Оферти надсилати на руки Управи Союза. 612 2—2

КІМНАТА для двох студенток Адміністрація „Діла" для О. Р. 611 2—2

Загальні Збори

Товариства Українсько-руська Бурса ім. митр. ґр. А. Шептицького у Львові відбудуться в неділю 25. жовтня 1925 р. о год. 4. попол. в мешканню Бурси УПТ. при вул. Зофії Хшановскої 9. (побіч школи М. Магдалини) з отсим порядком:

1) Відчитання протоколу послідних Зборів. Звіт дотеперішнього Виділу. 3) Звіт Контрольної Комісії. 4) Вибір нового Виділу і Контрольної Комісії. 5) Внесення і запити. За Виділ: *о. І. Рудович* голова, *В. Калинович* секретар. 622 1—1

За редакцію відповідає І. Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.